

OPLEGNOTITIE WIJZIGINGSVERZOEK ONTHEFFING HERINRICHTING BUITENRUIMTE EN VERBOUWING HUIS VAN WELDADIGHEID.

Betreft zaaknummer: 202103943-00990945

Project: 20221773

Datum: 10-01-2023

Auteur: [REDACTED], ATKB

Adres: Museum de proefkolonie, Majoor van Swietenlaan 1a, 8382 CE, Frederiksoord

I INLEIDING

I.1 AANLEIDING

Op 16 maart 2022 heeft provincie Drenthe ontheffing verleend (kenmerk 202103943-00990945) voor de herinrichting van de buitenruimte en verbouwing van het huis van Weldadigheid.

Er is ontheffing verleend voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de boomkikker, kamsalamander en ringslang. Daarnaast gaat de ontheffing in op het verwijderen van een aantal hagen en herplant van hagen in het leefgebied van huismussen.

Ten tijde van het nader onderzoek in 2019 zijn zeven huismusnesten onder het overstekende dak op het noordoosten aangetroffen. Dit was gunstig omdat er een uitbreiding van het museum richting het zuidwesten is gepland waarbij ook het zuidwestelijk deel van het dak verlengd wordt. Vanaf het augustus 2022 zijn er sporen van huismussen waargenomen in het dakdeel op het zuidwesten. Er was sprake van zichtbaar nestmateriaal in het dak en op de grond onder het dakdeel.

De verleende ontheffing (202103943-00990945) voorziet niet in de vernietiging van huismusnesten.

Een wijziging van de verleende ontheffing is daarom noodzakelijk.

Daarnaast willen we ook rekening houden met de aanwezige spreeuwen in het dak. Er zijn een stuk of vier paartjes aanwezig. Het is mogelijk dat de soort komend broedseizoen (weer) gaat broeden in het dakdeel dat verlengd wordt.

I.2 OVERLEG

Op 17 oktober 2022 heeft op locatie een overleg plaats gevonden met [REDACTED] (Vergunningverlener Provincie Drenthe), [REDACTED] (beide Maatschappij van weldadigheid) en [REDACTED] beide ATKB).

Besproken is onder welke voorwaarden het museum richting het zuidwesten kan uitbreiden. Er is eerst een aanname gedaan dat er maximaal zeven nesten aanwezig zijn die gemitigeerd moeten worden.

Voorwaarden om de werkzaamheden uit te voeren zijn bijvoorbeeld dat de dakconstructie van het

museum na de uitbreiding weer toegankelijk wordt voor huismussen. Daarnaast dient er overgecompenseerd te worden in tijdelijke en permanente voorzieningen.

Deze notitie beschrijft de aanvullende voorwaarden die noodzakelijk zijn om de gunstige staat van instandhouding van de huismussen te waarborgen in het plangebied en onder welk wettelijk belang de wijziging wordt aangevraagd.

I.3 GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

Het gebied om het museum wordt heringericht. In Bijlage 1 is het ontwerp opgenomen. De parkeerplaats aan de voorzijde (noordwest) van het gebouw wordt verplaatst naar de achterzijde van het gebouw (zuidoost). Op de locatie van de huidige parkeerplaats komt een kunstwerk. Om dit alles te realiseren worden er bomen, hagen en struiken gerooid en worden op andere plekken hagen, fruitbomen, struiken en overige bomen bij geplant. Er komt een verharde inrit naar de parkeerplaats en er worden enkele smalle sloten aan de randen van de kavel gegraven. Het museumgebouw wordt in twee richtingen uitgebreid. Een uitbreiding richting noordwest is ten behoeve van het uitbreiden van de horecavoorziening en een uitbreiding richting zuidwest is ten behoeve van het vergroten van de expositieruimte.

De huidige planning is als volgt (zie Figuur 1 **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** voor toelichting v
erwijderen, behoud en aanplant groen met
nummers):

Rooien:

- Nummer 1: Het sleedoornstruweel met daaronder stapels stenen wordt onder ecologische begeleiding verwijderd. Dit is uitgevoerd op 6 oktober 2022.
- Nummer 2 en 3: Twee beuken hagen ten noordoosten van het museum worden verwijderd. Uitgevoerd op 6 oktober 2022.
- Nummer 4: Inkorten tot 1.7 meter huidige haag winter 2022/2023. In het najaar 2023 wordt de ingekorte haag verwijderd.
- Nummer 5: Rooien bomen achterzijde museum. Voorjaar 2023 of winter 2023/2024.
- Nummer 6: Rooien bomen parkeerplaats. Winter 2023/2024

Behoud:

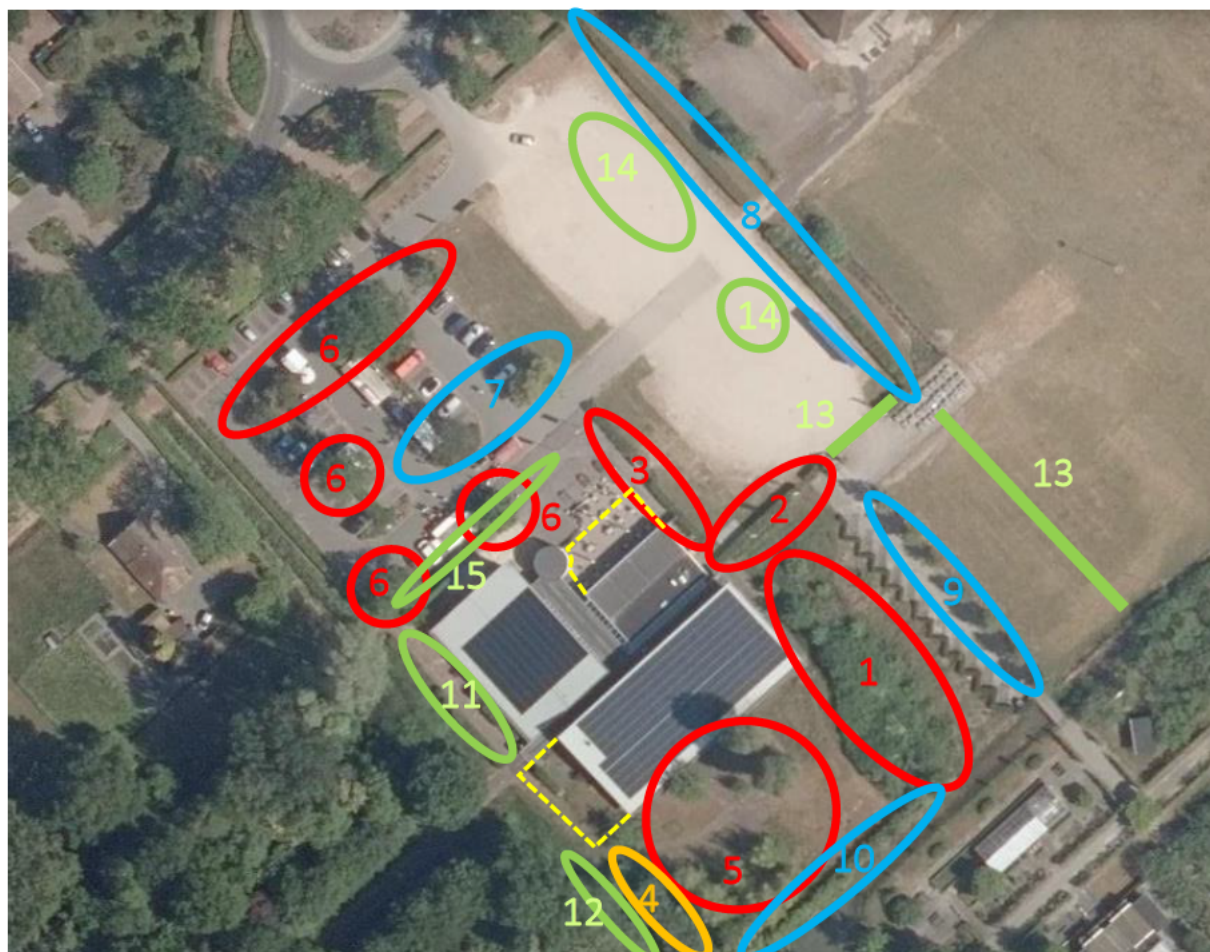
- Nummer 7: Twee te behouden bomen op het parkeerterrein.
- Nummer 8: Te behouden hoge beukenhaag.
- Nummer 9: Te behouden bomen.
- Nummer 10: Te behouden gemengde haag meidoorn en hondsroos. Regulier onderhoud inkorten tot 1.7 meter, uitgevoerd op 8 oktober 2022.

Aanplant:

- Nummer 11: Versterken bestaande haag. Uitgevoerd april 2022.
- Nummer 12: Aanplant nieuwe meidoorn haag zuidwest. Winter 2022/2023
- Nummer 13: Aanplant nieuwe hagen Najaar 2023- voorjaar 2024.
- Nummer 14: Aanplant fruitbomen en overige bomen. Najaar 2023- voorjaar 2024
- Nummer 15: Aanplant heesters. Najaar 2023- voorjaar 2024

Uitbreiding Museum, aanleg parkeerterrein en kunstwerk:

- Uitbreiding museum richting noordwest. Winter 2023/2024.
- Uitbreiding museum richting zuidwest. Winter 2023/2024.
- Aanleg parkeerplaatsen achterzijde museum Winter 2023/2024.
- Aanleg kunstwerk op voormalig parkeerplaats. Winter 2023/2024

Figuur 1 Struiken, hagen en bomen die verwijderd worden bij herinrichting (rode contouren) en hagen en bomen die behouden blijven (blauwe contour). Oranje contour (4) is een meidoorn haag die eerst ingekort wordt en een aantal meter naar achter vindt nieuwe aanplant plaats (12) en in het najaar van 2023 wordt de oude haag verwijderd. Groene contouren: locaties waar nieuwe aanplant plaats vindt. Gele stippellijn zijn de geplande uitbreidingen van het gebouw. Belangrijk voor huismussen zijn 1, 2, 4, 8 en 10.

2 AANWEZIGE SOORTEN

2.1 VASTGESTELDE SOORTEN VOOR DE WIJZIGING

2.1.1 HUISMUS

In het dak op het noordoosten van het museum zijn tijdens het nader onderzoek in 2019 zeven nesten van de huismus vastgesteld (Zie Figuur 2).

In augustus 2022 is ook onder het dakoverstek op het zuidwesten nestmateriaal gevonden en waren plukken nestmateriaal zichtbaar in het dak (zie Figuur 2 en Foto 1).

Omdat het broedseizoen van de huismus ten einde liep, zijn geen tellingen meer gedaan om het aantal bezette nesten te bepalen. Als er komend broedseizoen nog tellingen moeten worden uitgevoerd in april – mei 2023 dan komt de voortgang van het project in gevaar. Dit heeft onder meer te maken met subsidieverstrekking vanuit de provincie Drenthe. In overleg met [REDACTED] op 17 oktober 2022 is afgesproken dat we voor het wijzigingsverzoek uit gaan van een gelijk aantal nesten als aan de noordoostzijde.

Het uitgangspunt is zeven nesten van de huismus waar dit wijzigingsverzoek betrekking op heeft.

Figuur 2 Locaties van de huismusnesten in 2019 (gele ovaal) en tweede locatie 2022 (oranje ovaal).

Foto 1 Onder het dakoverstek lag nestmateriaal in augustus 2022.

2.1.2 SPREEUW

In het dak van het museum zijn een stuk of vier spreeuwnesten aanwezig. In het deel dat voor de uitbreiding richting zuidwest verlengd wordt, is in 2019 één nest aangetroffen.

Spreeuwnesten vallen onder categorie 5 van de lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Het komende jaar volgt de provincie Drenthe mogelijk het advies van SOVON¹ op om de nestlocaties beter te beschermen waardoor het wel de status jaarrond beschermd krijgt.

Los van een broedgeval van spreeuw in het te verlengen dak is er in de huidige situatie iets merkwaardigs aan de hand. Vastgesteld is dat meerdere spreeuwen verstrikt zijn geraakt in de gebruikte dampfolie in het dak van het museum (zie Foto 2). Er zijn geen verstrikte huismussen waargenomen.

Foto 2 Twee verschillende spreeuwen zijn verstrikt geraakt in de vezels van het gebruikte dampdoek.

¹ Alefs P., van Els P., Foppen R. & Vogel R. 2021. Vogelsoorten in de provincie Drenthe waarvan nestplaatsen en rustplaatsen jaarrond van betekenis zijn. Sovon-rapport 2021/07. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen

3 MITIGATIE

3.1 WERKEN BUITEN DE KWETSBARE PERIODE

3.1.1 HUISMUS

De kwetsbare periode van de huismus is de broedperiode, deze periode loopt van maart tot en met augustus en soms in het geval van late vervolglegels tot in september (zie Tabel 1). Ook in de winter tijdens vorstperiodes is de soort kwetsbaar.

De werkzaamheden aan de zuidwestzijde van het dak zijn gepland in de periode oktober 2023 tot uiterlijk februari 2024. Er wordt indien mogelijk rekening gehouden met vorst periodes.

Tabel 1 De kwetsbare periode van de huismus

Type verblijf	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Nest												

3.1.2 SPREEUW

De kwetsbare periode van de spreeuw is de broedperiode, deze periode loopt van april tot en met juli (zie Tabel 1).

De werkzaamheden aan de zuidwestzijde van het dak zijn gepland in de periode oktober 2023 tot uiterlijk februari 2024. Dit is buiten de kwetsbare periode.

Tabel 2 De kwetsbare periode van de spreeuw

Type verblijf	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
Nest												

3.2 TE NEMEN TIJDELIJKE MAATREGELEN

3.2.1 HUISMUS

Nestlocaties

Het uitgangspunt is zeven nesten. Normaliter is de mitigatie een factor 2. Dit zou neer komen op 14 voorzieningen. We gaan uit van het plaatsen van in totaal 18 neststenen van het type NK MU07 van Vivara-pro. Deze nestkasten kunnen op de noordwestgevel en noordoostgevel (zie Figuur 3).

Deze kasten dienen minimaal 3 maanden voor dat de werkzaamheden aan het dak plaatsvinden te worden geplaatst. De werkzaamheden vinden plaats in de periode oktober 2023 tot februari 2024. We adviseren de kasten deze winter al te plaatsen zodat er een gewenningsperiode is van zeker 10 maanden.

Na de werkzaamheden blijven de kasten hangen zodat ze ook kunnen functioneren als permanente maatregelen. Voorbeelden waar de kasten komen te hangen zijn te zien in Figuur 4 en Figuur 5.

Figuur 3 Locaties aan het museum waar de kasten geplaatst worden.

Figuur 4 De noordwestgevel met een voorbeeld op welke positie de tien huismuskasten ongeveer geplaatst zouden moeten worden.

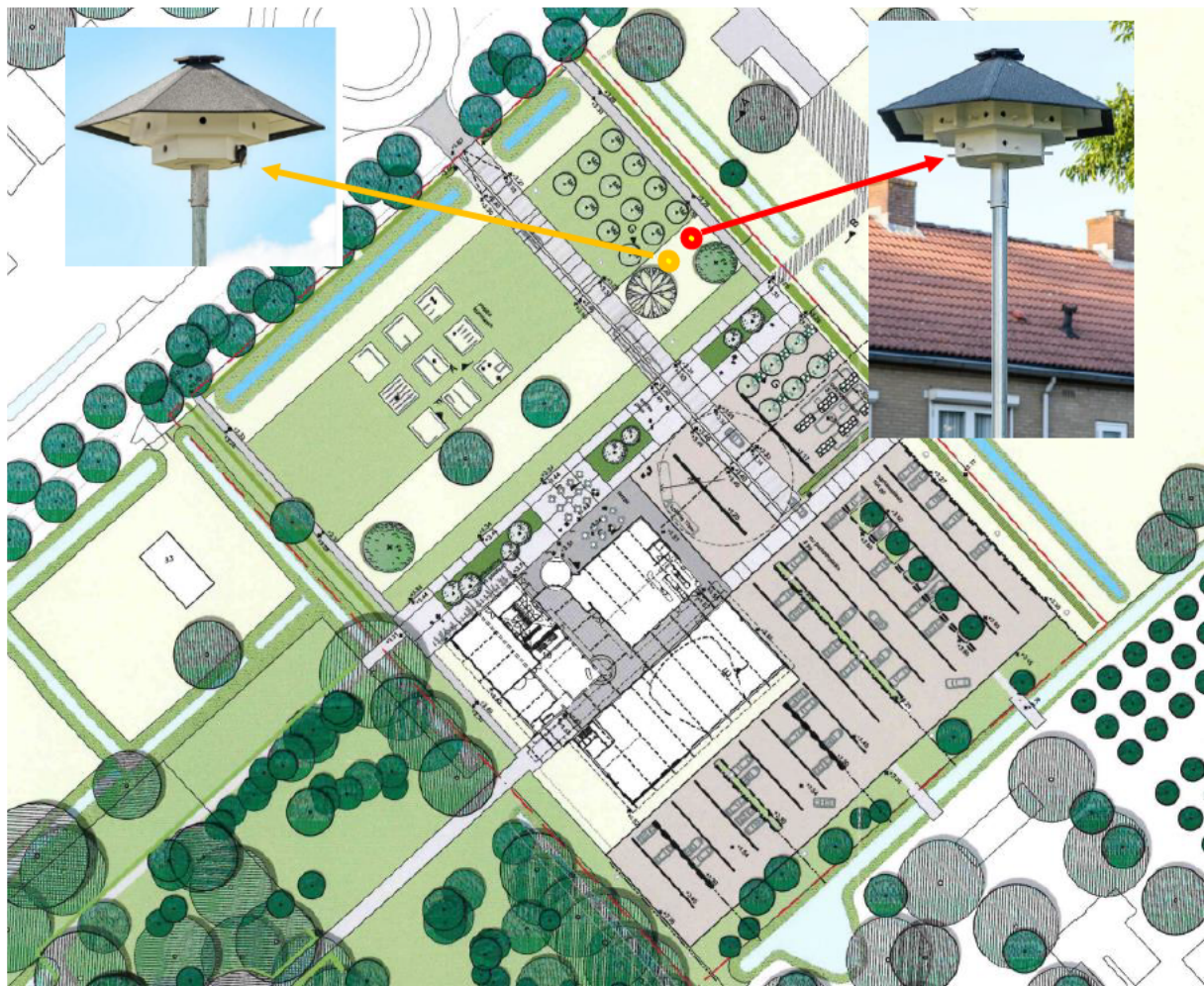
Figuur 5 De noordoostgevel waar acht huismuskasten kunnen worden geplaatst.

3.3 PERMANENTE MAATREGELEN

3.3.1 HUISMUS

nestlocaties

Naast het laten hangen van 18 hoogwaardige houtbetonkasten wordt ook een huismussentil geplaatst met 18 broedruimtes. De locatie is vlak bij de bestaande beukenhaag langs de noordoostzijde van het plangebied waar de huismussen regelmatig in schuilen. De afstand tot het museumgebouw is ongeveer 75 meter. De plankaart geeft aan dat hier fruitbomen worden aangeplant en een zwarte els en gewone es. De huismustil dient direct ten noorden van de gewone es te worden geplaatst zodat wanneer deze boom zich goed ontwikkelt het schaduw kan geven aan de huismussentil.

Figuur 6 Locatie huismussentil (rode stip en pijl) en extra aanplant in het plangebied gele cirkel.
De spreekwenti is aangegeven met een oranje stip en pijl. Ondergrond bron: Karres Brands, november 2021.

Het aanbod drinkplaatsen en gelegenheid om te zandbaden is al aanwezig. Aan de oost- en noordzijde worden smalle sloortjes bijgegraven. Het aanbod aan drinkgelegenheden zal daardoor nog verder toenemen.

Schuilmogelijkheden

Zoals in Figuur 1 zichtbaar is, wordt er groen verwijderd, vind nieuwe aanplant plaats en blijft groen behouden.

In de huidige situatie is van belang voor de huismussen:

Te rooien:

- 1: Sleedoorn struweel (al gerooid onder de huidige ontheffing)
- 2: Beukenhaag (al gerooid onder de huidige ontheffing)
- 4: zeer hoge meidoornhaag (al ingekort tot 1.7m)

Te behouden:

- 8: Hoge beukenhaag
- 10: gemengde haag van meidoorn en onder andere hondsroos

Nieuw aan te planten:

- 11: bestaande beukenhaag is versterkt, maar deel is doodgegaan, wordt aangepakt.
- 12: vervangt meidoornhaag 4 (≥1.7 meter)

13: twee hoge beukenhagen (≥ 1.7 meter)

3.3.2 SPREEUW

Om één nestlocatie te mitigeren en in het te verlengen dakdeel en om de spreeuwen weg te lokken van het gebouw zetten we in op een spreuwentil. Dit is de til ST SP 01 van Vivara-pro. Het heeft negen broedruimtes. De til wordt geplaatst in het noordoosten van het plangebied naast de huismussentil. De afstand tot het museumgebouw is ongeveer 75 meter. De til kan het beste ten noorden van de aan te planten els worden geplaatst zodat deze in de toekomst schaduw kan geven aan de til.

Het te verlengen dakdeel wordt voorzien van een dampfolie waarin geen spreeuwen (en mogelijk huismus) verstrikt raken. Een dergelijk folie is verkrijgbaar bij Unltura. Zie: <https://unitura.nl/product/dvf1-batsafe-dampopen-folie/>

De huidige nestlocaties van de spreuuw waar dode vogels hangen worden dicht gezet. Ook de locaties waar geen dode vogels hangen worden geïnspecteerd of deze wel veilig zijn en indien nodig ook dichtgezet.

4 GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

4.1 HUISMUS

Landelijke staat van instandhouding

Sinds 1975 of eerder zijn de landelijke aantallen van de huismus vermoedelijk gehalveerd. De grootste afname lijkt voorbij: de recente aantallen schommelen. De verspreiding overlapt met die van concentraties mensen. Huismussen zijn het talrijkst bij oudere huizen in een deels groene, liefst wat rommelige omgeving aan stadsranden of op het platteland. In strakke nieuwbouwwijken en het versteende hart van grote steden zijn ze schaars of ontbreken ze bij gebrek aan nestgelegenheid en/of voedsel (www.sovon.nl, geraadpleegd december 2022).

Het landelijk aantal broedparen wordt op 600.000-1.000.000 (2018-2020) geschat. De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig op de aspecten populatie en verspreiding. Het leefgebied en het toekomstperspectief voor deze soort is wel als gunstig beoordeeld. De laatste twaalf jaren vertoont de populatie geen significante aantalsverandering. De populatie van de soort is momenteel dus stabiel (www.sovon.nl, geraadpleegd december 2022).

Lokale staat van instandhouding

In het plangebied zijn naar schatting 14 broedparen aanwezig. Zeven van de nesten zijn vastgesteld en de andere helft van het gebouw is een schatting.

In de ruime omgeving van het plangebied heeft geen omgevingscheck plaatsgevonden omdat niet tijdig bekend was dat er voor huismus nestlocaties een ontheffingsaanvraag noodzakelijk was. Wel is gedurende de bezoeken aan het plangebied vastgesteld dat bij de burelen aan de van Swietenlaan 1b altijd groepen huismussen aanwezig zijn. Zeer waarschijnlijk broeden hier meerdere paren. Op basis van de beschikbare gegevens in het NDFF (december, 2022) kan gesteld worden dat verspreid in het dorp Frederiksoord meerdere huismus nestlocaties aanwezig zijn. De grootste groepen die ingevoerd zijn tussen de 25 en 30 vogels.

Kolonies met meer dan 25 broedparen kunnen zichzelf in stand houden (Vogelbescherming, 2008). De lokale staat van instandhouding is onbekend, maar gezien de aanwezige grote groepen gaan we uit van een duurzame populatie en verwachten we dat deze niet slechter is dan de landelijke staat van instandhouding.

Gevolgen van het plan

De werkzaamheden aan het dak vinden plaats buiten de meest kwetsbare periode van de huismus. Tijdens de werkzaamheden blijft de andere zijde van het dak (noordoost) gewoon beschikbaar. Daarnaast worden er ruim voor de werkzaamheden meer dan voldoende alternatieven aangeboden. Deze alternatieven blijven ook na oplevering van het project. Het gaat om in totaal 36 extra nestlocaties. Na oplevering van het dak voor het broedseizoen van 2024 is het dak weer toegankelijk voor huismussen. Qua belangrijke schuilmogelijkheden in hagen en stekelige struiken verdwijnt er het een en ander, maar blijft een groot aandeel behouden en wordt er voldoende bij geplant. Er worden door de recent verworven UNESCO status, uitbreiding van het museum en herinrichting meer bezoekers verwacht. In de huidige situatie broeden de huismussen tot vlak bij het terras waar ze ook komen om af en toe een graantje mee te pikken van de door bezoekers bestelde consumpties. Een toename van bezoekers zal ook leiden tot meer voedsel.

Al met al worden er zeker geen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding verwacht. Door de te nemen mitigerende maatregelen in de vorm van een overdaad aan nestgelegenheid en extra

aanplant van struiken zal de lokale populatie mogelijk verder kunnen toenemen. De staat van instandhouding is niet in het geding.

4.2 SPREEUW

Landelijke staat van instandhouding

De landelijke broedpopulatie van de spreeuw wordt geschat op 400.000-700.000 paren (2018-2020).

De Nederlandse broedvogelpopulatie laat de afgelopen 12 jaar een significante afname zien van <5% per jaar.

De landelijke staat van instandhouding is als matig ongunstig beoordeeld. Spreeuwen zijn het talrijkst in boerenland met veel gras en in stedelijk gebied met veel gazons. Het voorkomen in bos blijft beperkt tot randsituaties. De landelijke aantallen namen vermoedelijk tot midden twintigste eeuw toe. Vanaf 1990 of eerder neemt de populatie echter af, in het bijzonder in bossen. De afstand tot voedselgebieden (graslanden) is vermoedelijk op veel plekken te groot geworden voor succesvol broeden. De aantalsontwikkeling in boerenland en stedelijk gebied is divers, al krijgen negatieve tendensen ook daar de overhand (www.sovon.nl, geraadpleegd december 2022). Intensivering van de landbouw draagt mogelijk ook bij aan deze afname. Grasland dat alleen eenmaal in de zoveel weken gemaaid wordt, is voor voedselzoekende spreeuwen minder profijtelijk dan permanent beweide grasland (Heldbjerg et al., 2019).

Lokale staat van instandhouding

In het dak van het museum zijn ten minste vier paar spreeuw aanwezig. Er heeft geen omgevingscheck plaatsgevonden omdat na het onderzoek de plannen van het uitbreiden van het museum bekend werden.

Op basis van de beschikbare gegevens in het NDFF (december, 2022) kan gesteld worden dat verspreid in het dorp Frederiksoord, Wilhelminaoord en Vledder meerdere spreeuwnestlocaties aanwezig of waarnemingen van zingende/baltsende vogels zijn.

Op basis van de bekende verspreiding in Drenthe (SOVON) is de dichtheid van spreeuwen in het zuidoosten van de Drenthe relatief hoog. We gaan ervan uit dat de lokale dichtheid gelijk of hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Gevolgen van het plan

De werkzaamheden aan het dak vinden plaats buiten de meest kwetsbare periode van de spreeuw. Tijdens de werkzaamheden blijft de andere zijde van het dak (noordoost) gewoon beschikbaar. Daarnaast worden er ruim voor de werkzaamheden voldoende alternatieven aangeboden. Deze alternatieven blijven ook na oplevering van het project. Het gaat om in totaal 9 extra nestlocaties. Na oplevering van het dak voor het broedseizoen van 2024 is het dak weer toegankelijk voor spreeuwen.

Qua besdragende struiken verdwijnt er sleedoornstruweel en meidoorn, maar er wordt voldoende bij geplant. Daarnaast blijven de graslanden in de omgeving waar ze foerageren aanwezig en zijn er in de wijde omgeving voldoende bessen en ander fruit te halen in bijvoorbeeld de Fruithof.

In de huidige situatie zijn de nestplekken in het dak een ecologische val. Er zijn geschikte nestlocaties, maar een deel van de spreeuwen blijft dood achter omdat ze vast komen te zitten in de kluiten van vezels van het dampfolie. Door de aanpassing van het dak richting zuidwest kan dit probleem voor een groot deel

direct worden aangepakt door gebruik te maken van Batsafe dampopenfolie. Bestaande nestlocaties met kluwen van dampfolie worde dichtgezet en de spreeuwen worden verleid om gebruik te maken van de spreuwentil.

Al met al worden er zeker geen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding verwacht. Door de te nemen mitigerende maatregelen in de vorm van voldoende nestgelegenheid en extra aanplant van besdragende struiken zal de lokale populatie mogelijk verder kunnen toenemen. De staat van instandhouding is niet in het geding.

5 WETTELIJK BELANG

5.1 WETTELIJK BELANG

5.1.1 HUISMUS

Zoals te lezen is in de voorgaande paragrafen worden de mitigerende maatregelen ten aanzien van de huismus veel ruimer uitgevoerd dan wettelijk noodzakelijk is.

Dit heeft er mee te maken dat de wettelijke belangen die van toepassing zijn op Vogelrichtlijnsoorten met een jaarrond beschermd nest zoals de huismus beperkt zijn.

In dit specifieke geval kan alleen ter bescherming van fauna worden aangedragen. Dit houdt in dat er qua compensatie en mitigatie meer nodig is dan de standaard maatregelen.

Tabel 3 Wettelijke belangen Vogelrichtlijn op basis waarvan de ontheffing wordt aangevraagd.

Vogelrichtlijn (3.1 Wnb)	Huisumus
	De volksgezondheid of de openbare veiligheid.
	De veiligheid van het luchtverkeer.
X	Ter bescherming van flora of fauna.
	Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt.
	Om het vangen, het onder zich hebben, of elke andere wijze van verstandig gebruik, van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

5.1.2 BOOMKIKKER, KAMSALAMANDER EN RINGSLANG

In de huidige ontheffing zijn deze soorten aangevraagd onder de belangen sociaaleconomisch en ter bescherming van flora en fauna.

Voor het belang bescherming flora en fauna is vooral opgevoerd dat er gekozen is voor een andere locatie voor de aanleg van de parkeerplaats. Als groene plus zijn een aantal (inmiddels) aangelegde voortplantingslocaties genoemd. In overleg met [REDACTED] op 17 oktober 2022 is aangegeven dat deze plussen ook meegenomen kunnen worden onder het belang ter bescherming van wilde flora of fauna. In de paragraaf 5.2.2 en 5.2.3 wordt aangegeven wanneer en waar deze maatregelen zijn genomen.

Tabel 4 Wettelijke belangen Habitatrichtlijn op basis waarvan de ontheffing wordt aangevraagd

Habitatrichtlijn (3.5 Wnb)	
X	Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
X	Ter bescherming van wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
	Onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van soorten of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten.
	Om het vangen, plukken of het onder zich hebben van bepaalde dieren of planten in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

5.2 BESCHERMING (FLORA) EN FAUNA

Per soort wordt aangegeven welke beschermingsmaatregelen of ecologische plussen uitgevoerd worden of al zijn uitgevoerd.

5.2.1 HUISMUS

Aan de hand van een worst-case aanname zijn we uitgegaan van zeven nestlocaties die tijdelijk ongeschikt worden buiten het broedseizoen. Normaliter wordt er gemitigeerd met een factor 2. Dit maakt voor dit project 14 nestlocatie. Het aanbod aan permanente alternatieven wordt 36 nestlocaties. Na afloop van de werkzaamheden is het dakoverstek wederom geschikt voor huismussen. Nadat de herinrichting van het plangebied en de uitbreiding van het museum gereed is, zijn er 36 extra nestlocaties in het plangebied aanwezig.

Hiermee wordt bijgedragen aan behoud en uitbreiding van de lokale populatie van de aanwezige huismussen en daarmee ook de gunstige staat van instandhouding.

Langs de randen van het plangebied worden smalle sloten gegraven waardoor er meer drinkplaatsen bij komen.

5.2.2 BOOMKIKKER EN KAMSALAMANDER

In het plangebied is van beide soorten geen voortplantingswater aanwezig. Hooguit overwinteringsplaatsen welke naar behoren gemitigeerd zijn. Er is zoals besproken in het activiteitenplan tijdig gezorgd voor alternatieve overwinteringsplekken. In week 14 en 15 is op een afstand van 65 meter van het plangebied een overwinteringsplek aangelegd in de zuidrand van de gehandicaptentuin.

Als extra maatregel is een voortplantingspoel aangelegd die voor beide soorten geschikt is. De poel is aangelegd op 29 april 2022. Op 1 september 2022 is gecontroleerd of de poel tijdens een periode van droogte nog steeds water bevat. Dit bleek het geval (zie foto 3). De poel is op ruim 700 meter ten westen van het plangebied aangelegd (zie Figuur 7).

Hiermee wordt bijgedragen aan behoud en uitbreiding van de lokale populaties van deze soorten en daarmee ook de gunstige staat van instandhouding.

Foto 3 De net aangelegde poel op 29 april 2022 en de poel op 1 september 2022

Figuur 7 Locatie van de poel (blauwe ovaal) ten opzichte van het plangebied (rode contour)

5.2.3 RINGSLANG

In het plangebied zijn geen geschikt broedhopen voor de ringslang aangetroffen. Wel overwintert de soort zeer waarschijnlijk in het plangebied. De overwinteringsplekken zijn naar behoren gemitigeerd. Er is zoals besproken in het activiteitenplan tijdig gezorgd voor alternatieve overwinteringsplekken. In week 14 en 15 is op een afstand van 65 meter een overwinteringsplek aangelegd in de zuidrand van de gehandicaptentuin.

Als extra maatregel is in week 11 en 12 (2022) elders een broeihoop aangelegd voor de ringslang. De locatie is op ongeveer 3 kilometer ten noordwesten van het plangebied (zie Foto 4 en Figuur 8).

Hiermee wordt bijgedragen aan behoud en uitbreiding van de lokale populaties van deze soorten en daarmee ook de gunstige staat van instandhouding.

Foto 4 De aangelegde broeihoop

Figuur 8 Locatie van de aangelegde broeihoop (gele cirkel) ten opzichte van het plangebied (rode contour)